

ACC. N:R

M. 0901 :/

Landskap: Småland. Upptecknat av: Gustaf Carlsson,
 Härad: Södra Tjust. Adress: tormandebo, Ankarsrum.
 Socken: Hallingeberg. Berättat av: Anders Jansson,
 Uppteckningsår: 1940. Född år 1855 i Hallingebergs s:n.

LUNDS UNIV.
 FOLKMINNES-
 ARKIV

Sid.1.

Om vidskepelse och övertro; Spökeri.

Vid Ankarsrums säteri, Hallingebergs socken, bodde förr en familj av den de Mareska släkten, i regel den, som skötte ledarskapet av bruket. På 1860-70-talen fick alltid en torpare eller dagsverkare gå nattvakt. Varje sådan underlydande hade sin s.k. roparvecka. De hade att gå mellan husen och se till att eld ej utbrutit m.m. Varje timme skulle de gå en rond samt ropa: "Gud bevara vår gård från eld och från brand, från tjuvars och skälmars hand! Klockan är 10 slagen!" Klockslaget varierade förstas allt efter vad tiden led på natten, men första turen gick vakten kl.10 på kvällen.

En sådan natt berättar en gammal man, gick han sin ropartur. Klockan var 12 och han befann sig just vid stora herrgårdsbyggningen när klockslaget förklingat. I samma nu hörde vakten en hästskjuts komma körande med hiskelig fart i backen fram mot gården. Skjutsen svänger upp på gårdsplanen och stannar framför stora trappan.

Skriv endast på denna sida!

Forts.

ACC. N:R.

M. 6901:2

Landskap: Småland. Upptecknat av: Gustaf Carlsson,
 Härad: Södra Tjust. Adress: Stormandebo, Ankersrum.
 Socken: Hallingeberg. Berättat av: Anders Jansson,
 Uppteckningsår: 1940. Född år 1855 i Hallingeberg.

forts. om Spökeri.

Vakten tyckte sig höra en vagnsdörr smälla igen, men han ser ingen stiga ur eller i vagnen. Efter några ögonblick bär det sen i väg med skjutsen igen i samma vilda fart som förut.

Enligt vaktens utsago var detta en spökskjuts. Någon naturlig företeelse var det inte. Nej, det var "gamlepatron", en tidigare sträng härskare, som inte fick ro i sin garv, troddes det. I livstiden hade mannen varit mäktig och nått stora ekonomiska framgångar, men dessa hade ofta vunnits genom hårdhet och slughet samt varit orsak till mycken sorg och tårar. För den skull fick den gamle härskaren inte ro i sin grav, troddes det bland godsets underlydande.

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

Sid. 2.

ACC. NR.

No. 6901:3

Landskap: Småland. Upptecknat av: Gustaf Carlsson,
 Härad: Södra Tjust. Adress: Stormandebo, Ankarsrum.
 Socken: Hallingeberg. Berättat av: Anders Jansson,
 Uppteckningsår: 1940. Född år 1855 i Hallingeberg.

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

Sid.3.

Om gömda skatter.

En gammal man berättar, att en annan man för länge sedan död, i sin tur omtalat, att i ett stort stenröse ute på ett gärde i Stormandebo by, Hallingebergs socken, skulle finnas en skatt gömd. Tidigare släkten skulle ha sett mystiska ljussken från röset, en del skulle ha sett liksom en vävräcka sträcka sig fram stenröset. Men fenomenet visade sig endast vid en viss månställning och en viss torsdagsnatt på året, och endast då skulle det löna sig att försöka finna skatten.

(Ovanstående åsyftade röse är antagligen en forngrav. Som så många andra sådana har den blivit i viss mån deformerad, antingen av odlare eller av nyfikna skattsökare. Mitt i röset skönjas en fördjupning. Tvenne andra dyl. rösen finnes även i omgivningen. Även dessa äro fördjupade mitt i. Dessa rösen ligga dock i skogs- och hagmark och böra inte ha skadats av odling. Möjligen ha nyfikna plockat i stenarna mitt uppe i rösets.)

Skriv endast på denna sida!

ACC. N:R.

M 6901:4

Landskap: Småland. Upptecknat av: Gustaf Carlsson,
Härad: Södra Tjust. Adress: Stormandebo, Ankarsrum.
Socken: Hallingeberg. Berättat av: Anders Jansson,
Uppteckningsår: 1940. Född år 1855 i Hallingebergs s:n.

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

Sid.4.

forts. om gömda skatter.

En annan sägen förtäljer, att en bonde skulle i sällskap med andra begiva sig till stan (Västervik), men ett litet stycke från hemmet blev han illamående. Det onda gick dock över. Som mannen dock hade förhållandevis mycket pengar på sig tyckte han det var dumt att ha så mycket med sig om något skulle hända. Därför vände han om hem med en del pengar medan sällskapet väntade på honom.

Vid återkomsten till kamraterna meddelade mannen dock, att han endast gömt pengarna inne på sina egna ägor, alltså ej varit hemma i gården med dem. Enligt traditionen dog emellertid mannen under stadsfärden, men trots ivrigt sökande fann ingen den gömda skatten.

Skriv endast på denna sida!